

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de kadın istihdamının her geçen gün azalması, geniş tanımlı kadın işsizliğinin vahameti ve çalışma çağındaki kadınların büyük bir çoğunluğunun kayıtlı ve tam zamanlı istihdamın dışında kalmasının nedenlerinin araştırılması, kadınların ekonomik hayata katılımının önündeki engellerin tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla ekte sunulan gerekçelerle Anayasanın 98, İçtüzüğü 104 ve 105’inci Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim. 03/03/2026

Av. Aysu BANKOĞLU
Bartın Milletvekili

Medine İlhan
Kırşehir Mv.

Ağsaç
Veli Ağsaçbaşı
Malatya Mv.

İlham Özcan AYGÜN
Tekirdağ Mv.

AK
Aykut KAVA
Antalya Mv.

Ayhan Barut
Adana Mv.

Müzeyyen Sevilin
Adana Mv.

Em
Tünker Ates
Bolu Mv.

Banze Taşcier
Ankara Mv.

Beağ
Nurten Yontar
Tekirdağ Mv.
Nermin Yıldırım Kora
Hacıbey Mv.

AİB
Ali Fazıl KASAP
Kütahya Mv.

AŞKİN GENÇ
Kayseri Mv.

S. Kuru
Selma Aliye KAVAR
Monisa Mv.

Ömer Fethi Güner
Uşak Mv.

Hüseyin Yılmaz
Aydın Mv.

Ulaş Karasu
Sivas Mv.

Cem AVŞAR
Tekirdağ Mv.

Senkan SARI
Balıkesir Mv.

Adnan BEKER
Ankara Mv.

Deniz DEMİR
Ankara Mv.

GEREKÇE

Türkiye ekonomisinde kadın istihdamı ve işsizliği, yanlış politikalar ve sosyal destek mekanizmalarının yetersizliği nedeniyle kriz boyutuna ulaşmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) resmi verileri bu durumun yalnızca görünen kısmını yansıtırken, ulusal ve uluslararası istatistik kurumlarının ve sendikaların verileri, Türkiye'nin kadın işgücü piyasasında dünya genelinden negatif ayrıştığını ve kadın işgücü piyasasındaki gerçek yıkımı tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermektedir.

OECD'nin Nisan 2025 verilerine göre Türkiye, 15-64 yaş arası istihdamda yüzde 55,2 ile tüm OECD ülkeleri arasında istihdam oranının en düşük olduğu ülke konumundadır. Kadınların işgücüne katılımında ise Türkiye, yüzde 36,3'lük oranla 38 OECD ülkesi arasında sonuncu sırada yer almaktadır. Öte yandan Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) 2024 verilerine göre Avrupa Birliği genelinde kadın istihdam oranı yüzde 70,8 seviyesine ulaşmışken, Türkiye'de resmi kadın istihdamı yüzde 31,9'da kalmıştır. Bu tablo, Türkiye'deki kadın istihdamının AB ortalamasının yarısının dahi altında olduğunu göstermektedir.

2025 yılının 4. çeyreğinde dar tanımlı kadın işsizliği resmi olarak yüzde 11,1 olarak açıklanmışken, geniş tanımlı kadın işsizliği (atıl işgücü) yüzde 38,7 gibi çok yüksek bir seviyeye ulaşmıştır. Kadınlarda dar ve geniş tanımlı işsizlik arasındaki farkın bu denli açılmasının en temel sebebi; kadınların ümitsizlik nedeniyle iş aramayı bırakması veya ev içi bakım sorumlulukları nedeniyle çalışmaya hazır olsa da iş arayamamasıdır.

Kadınların istihdamdaki niteliği ciddi bir sorun teşkil etmektedir. DİSK Araştırma Merkezi'nin (DİSK-AR) hesaplamalarına göre, kadınlarda resmi istihdam oranı yüzde 31,9 görünse de Kayıtlı ve Tam Zamanlı İstihdam (KATİ) oranı sadece yüzde 20'dir. Ayrıca Türkiye'de çalışma çağındaki (15+ yaş) 33,7 milyon kadının sadece 6,7 milyonu kayıtlı ve tam zamanlı istihdamda yer alabilmektedir. Bu veri, her 100 kadından yaklaşık 80'inin ya işsiz olduğunu ya da güvencesiz, kayıt dışı veya yarı zamanlı işlerde çalıştığını göstermektedir.

Genç kadınlarda geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 45,8'e yükselmiştir. Bu oran, her iki genç kadından birinin işsizlik sarmalı içerisinde olduğunu ve AKP döneminde gençlerin iş bulma ümidini sistematik olarak kaybettiğini göstermektedir. Bu açıdan geniş tanımlı işsizlikte erkekler (%23,2) ile kadınlar (%38,1) arasındaki fark 15,5 puan gibi devasa bir düzeye çıkmıştır.

Kadınların işgücü piyasasında bu denli dışlanması, yalnızca ekonomik bir kayıp değil, aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliği ve sosyal adalet ilkesinin ağır bir ihlalidir. Kadınların ucuz veya yedek işgücü olarak görülmesi, kreş ve bakım evi gibi sosyal hizmetlerin yetersizliği kadınları eve hapsedmektedir. Bu bağlamda sosyal devletin bir gereği olarak kadın istihdamını artıracak gerçekçi politikaların üretilmesi, geniş tanımlı işsizlikteki artışın durdurulması ve kadınların güvenceli, tam zamanlı işlerde istihdam edilmesini sağlayacak yasal ve idari tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.